

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії

Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС

освітньої компоненти ОК37

ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	14	Електрична інженерія
Спеціальність	144	Теплоенергетика
Освітня програма	«Енергетичний менеджмент та інжиніринг енергосистем»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладач:

Окландер Тетяна Олегівна, д.е.н., проф. кафедри економіки та підприємництва, imt@te.net.ua

Осетян Оксана Миколаївна, старший викладач кафедри економіки та підприємництва, o-x-a-n-a@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни студенти знайомляться з **МЕТОДАМИ І СПОСОБАМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ПОЄДНАННЯ ВСІХ ЕЛЕМЕНТІВ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ, НАЯВНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ВИСОКОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ.**

Наприклад: Вміння здійснювати розрахунок амортизаційних відрахувань різними методами.

В процесі викладання дисципліни застосовуються ділові ігри, ситуаційні вправи, обговорення дискусійних питань з економіки підприємства. Студенти самостійно або в групах виробляють власні господарські рішення, здійснюють їх оцінку.

1. Програмні результати навчання

Програмні результати навчання:

ПРН2. Знати і розуміти інженерні науки, що лежать в основі спеціальності «Теплоенергетика» відповідної спеціалізації, на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми, в тому числі певна обізнаність в останніх досягненнях науки і техніки у сфері теплоенергетики.

ПРН3. Розуміння міждисциплінарного контексту спеціальності «Теплоенергетика».

ПРН4. Аналізувати і використовувати сучасні інженерні технології, процеси, системи і обладнання у сфері теплоенергетики.

ПРН5. Обирати і застосовувати придатні типові аналітичні, розрахункові та експериментальні методи; правильно інтерпретувати результати таких досліджень.

ПРН7. Розробляти і проектувати складні вироби в теплоенергетичній галузі, процеси і системи, що задовольняють встановлені вимоги, які можуть включати обізнаність про технічні й нетехнічні (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище, економіка і промисловість) аспекти.

ПРН9. Вміти знаходити необхідну інформацію в технічній літературі, наукових базах даних та інших джерелах інформації, критично оцінювати і аналізувати її.

ПРН10. Знати і розуміти технічні стандарти і правила техніки безпеки у сфері теплоенергетики.

ПРН11. Мати лабораторні / технічні навички, планувати і виконувати експериментальні дослідження в теплоенергетиці за допомогою сучасних методик і обладнання, оцінювати точність і надійність результатів, робити обґрунтовані висновки.

ПРН12. Розуміти ключові аспекти та концепції теплоенергетики, технології виробництва, передачі, розподілу і використання енергії.

ПРН13. Розуміти основні методики проектування і дослідження в теплоенергетиці, а також їх обмеження.

ПРН14. Мати навички розв'язання складних задач і практичних проблем, що передбачають реалізацію інженерних проектів і проведення досліджень відповідно до спеціалізації.

ПРН15. Розуміти основні властивості та обмеження застосовуваних матеріалів, обладнання та інструментів, інженерних технологій і процесів.

ПРН17. Аргументувати і доносити судження, які відбивають інженерні рішення в сфері теплоенергетики та відповідні соціальні, екологічні та етичні проблеми до фахівців і нефахівців.

ПРН18. Вміти керувати професійною діяльністю, участі у роботі над проектами, відповідальності за прийняття рішень у сфері теплоенергетики.

ПРН19. Розробляти та реалізовувати енергозберігаючі заходи при проектуванні та експлуатації теплоенергетичного обладнання.

ПРН20. Проводити енергетичний аудит та впроваджувати систему енергетичного менеджменту.

Диференційовані програмні результати навчання:

Знати:

- знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави

- сутність основних понять і категорій економіки підприємства;

- теорію і практику господарювання на рівні підприємства;

- сутність формування і використання виробничого потенціалу;

- взаємодію всіх видів ресурсів.

Вміти:

- використовувати базові знання з економічної діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях - аналізувати й узагальнювати результати виробничо-господарської та комерційно-фінансової діяльності;

- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в теплоенергетичній галузі – пропонувати ефективні заходи господарювання і контролювати їх здійснення;

- застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної теплоенергетичної діяльності;

- демонструвати базові й структуровані знання у сфері теплоенергетики для подальшого використання на практиці;

- використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності у теплоенергетичній галузі;

- вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності у теплоенергетичній сфері і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;

- застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації у теплоенергетичній сфері з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

Володіти:

- законодавчою, методичною і нормативною базою господарської діяльності підприємства теплоенергетичної галузі;

- навичками вибору інструментів в економічній діяльності підприємства теплоенергетичної галузі,

- навичками прийняття управлінських рішень щодо економічної діяльності підприємства теплоенергетичної галузі.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		денн а	денна ск	заочна	заочна ск
1	2	3	4	5	
1	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання, його місце в системі ринкових відносин. Виробничий потенціал підприємства.	2		0,5	
2	Тема 2. Основний капітал підприємства і основні засоби підприємства. Амортизація основних засобів підприємства як економічний процес.	4		0,5	
3	Тема 3. Відмінні характеристики оборотного капіталу підприємства як складової ресурсів підприємства. Показники оцінки ефективності використання оборотного капіталу підприємства.	4		0,5	
4	Тема 4. Продуктивність праці на підприємстві. Оплата праці на підприємстві	4		0,5	
5	Тема 5. Витрати підприємства. Собівартість продукції (робіт, послуг). Доходи і цінова політика.	4		0,5	
6	Тема 6. Фінансові результати діяльності підприємства	2		0,5	
7	Тема 7. Організація виробництва: сутність, функції, завдання. Виробничі системи. Нормування праці: теоретичні основи і методика застосування	2		0,5	
8	Тема 8. Організація потокового і автоматичного виробництва, допоміжного і обслуговуючого виробництва.	2		0,5	
	Разом	24		4	

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Економіка і організація виробництва» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальн а кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контроль знань:			
<i>Поточний</i> ., в т.ч.:		40	60
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях та лекціях	кожне заняття	10	20
- виступ студентів при обговоренні питань на практичних заняттях	1	10	20
- тестування	2	20	20
- РГР	1		20
<i>Підсумковий</i> - залік	1	20	40
Всього		60	100

Навчальним планом передбачено виконання РГР.

Розрахунково-графічна робота складається з наступних розрахунків за обраними вихідними даними:

Частина 1. Розрахунки змінних витрат підприємства

1.1. Розрахунки витрат на матеріали.

1.2. Розрахунки витрат на паливо й електроенергію для технологічних цілей

1.3. Розрахунки витрат на оплату праці робітників-відрядників

1.4. Розрахунки нормативних витрат праці робітників-відрядників

1.5. Розрахунки податків й зборів, що нараховуються на фонд оплати праці робітників-відрядників

Частина 2. Розрахунки постійних витрат

2.1. Видатки по утримуванню і експлуатації устаткування

2.1.1. Розрахунки витрат на оплату праці робітників-погодинників

2.1.2. Розрахунки витрат праці робітників-погодинників

2.1.3. Розрахунки податків і зборів, що нараховуються на фонд оплати праці робітників-погодинників

2.1.4. Розрахунки амортизаційних відрахувань устаткування

2.1.5. Розрахунки амортизаційних відрахувань транспортних засобів

2.2. Розрахунки загальновиробничих витрат

2.2.1. Розрахунки витрат на утримання адміністративно-господарського персоналу

Виконання РГР передбачає розкриття практичних навичок з курсу «Економіка і організація виробництва» і здійснюються на основі дослідження конспекту лекцій, матеріалів підручників; наукових публікацій; звітності підприємства; статистичної інформації.

Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) з тематики навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Нормативна література

1. Конституція України // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 1996, N 30, ст. 141)
2. Господарський Кодекс України // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 05.03.1998 № 185/98-ВР // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 1998, N 33, ст.226
4. Закон України „Про господарські товариства” від 19.09.1991 № 1576-XII // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 1991, N 49, ст.682

Основна література

1. Економіка будівельного підприємства: підручник / Т.О. Окландер, І. А. Педько, О.Л. Камбур та ін.: К: Центр учбової літератури, 2018. 363 с.
2. Економіка підприємства: підручник /за ред. Т.О.Окландер. – Одеса.: ОДАБА, 2017. – 363 с.

3. Економіка підприємництва: підручник. /за ред д.е.н., проф. Л.В. Фролової// Окландер Т.О.Ветрогон О.В Петрищенко Н.А., Серьогіна Н.В. – Одеса: Бондаренко М.О., 2020.- 708
4. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с.
5. Причепа, І. В. Економіка підприємства. Самостійна та індивідуальна робота студентів : навчальний посібник / І. В. Причепа, Л. П. Руда. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 145 с.

Допоміжні джерела інформації

6. Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком: монографія – 432 с./ За заг. редакцією О.А. Біловодської.//Суми: Університетська книга, 2010 р.
7. Ракицька С.О., Жусь О.М. Використання потенціалу будівельних об'єднань в процесі комплексної забудови великих міст / Transformations in Contemporary Society: Economic Aspects. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole 2017; ISBN 978-83-62683-96-3; pp.348,